

ادبیات، فنون عسکریه، بحریه، تاریخ، تجارت،
زراعت، صنایع، معارف، امور نافعہ و کلجہ لی
فقرا تدن باحث مصور جریده دور.

هر نوع خصوصیات ایچون غزته نیک مدیر مسؤلی
عطوفتو محمد طاهر بک افندی حضرت تکریمه
مراجعت اولنور.

JOURNAL ILLUSTRÉ
IRTIKA

BUREAUX:
Imprimerie Tahir Bey
40, Rue de la Sublime-Porte,
STAMBOUL

ایرتیکا

شرائط اشترا :

استانبول و طشره ایچون سنه لکی پوسته
اجریله برابر ۲۰ غر وشدور.

ممالک اجنیه ایچون پوسته اجریله برابر
۶ فرانقندر.

آبونه و اعلان بدلی پیشین کوند رملیدر.
صحائف بالجملة از باب قله آچیقدر.

هر الی قلم طوتان یازده بیایر.

اداره خانه سی: باب عالی جاده سندم ۴۰ نومرولی
« معلومات » مطبعه سیدر.

نسخه سی ۱۵ پاره

هفته ده بردفعه جمعه کونلری نشر اولنور فنی و ادبی مصور عثمانلی غزته سیدر

نسخه سی ۱۵ پاره

روس دن ژورنال سات

سياح : محمد ضيا

قلنج ارسلان نائيك، تصاويره فرط ميل ورعتدن ناشی حلب خاكی نورالدين زنگي طرفندن دوجار اولديني لوم و تعريض معلومدر .

ايران كندي فلسفه ، لسان و ادبياتي بورالرده تأثير ايتديرمكه برابر ديكر طرفندن طرز معماري عربده اولانجه قنوند و لطافتي تعميم و اشميل ايمكده ایدی . بوجهته سوریه قطعه سندن جلب ايدیلان ماهر معمار واستاد لر قونیه و ملحقانده جدا لطيف و ظريف مباني وجوده كتورمشلردكه علاءالدين جامع شريفك ايكنجي كتابه سنده محرز « حولان الدمشقي » قیدی بوكا دليل كافيدر .

(قونیه) نامندم فرانسزجه مصور كوچك برسياختهانه اثر ايدن (هوارت) حضرت بهاء الدين ولدك (علاءالدين كيقباد) طرفندن قونیه دعوتی بو تأثيرات مياننده ذكر ايتديور .

خلاصه كلام، قونیه ده كي مباني سلجوقيه نك همان كاهنسي التجی عصر هجريده و اتوز سته مابینده تاسيس ايدلمشدر . اصول و طرز انشاده بر مشاهيت كامله كوريليور . رازده ، بوراده كي جوامع شريفه نك طرز انشالري تدقق ايدلم :

جوامع شريفه مذكوره نك پلانلری برچوق نقطه نظرندن برينه بکزرده . اشبو معابد اسكيدن قلعه و ياخود صكره دن ياييلمه مختلف الشکل ستونلر اوزرينه استناد ايتديرلمش دور طامله (طاوان، سقف) اورتولي در .

مدرسه لره كنجه : بونلرک طرز انشالری ده ساده در . اورته ده كنیش بر میدان، بونك اطرافنده مدرس افنديله طلبه علومه مخصوص حجره لر واردر . اورته ده كي كنیش ميدانه ناظر ، اولدقجه واسع برصفه واردرکه ، بوراسی درس خاها در .

بروسه ده کائن يشيل مدرسه بو طرز ده اولديني كي اماميه و سيواسنده بولنان مدارس دخي بوشکل و هيئتنده در . سمرقنده ، بخاراده و ايرانده کائن بعض مدارس قديمه دخي بو طرز ده در باخصوص سمرقنده كي مدارس علميه نك درونلری بالخاصه درس خانه لری فوق العاده نظرربا رصورتده چینی لره تزئين ايدلمشدر .

قرون وسطاده بوراده موجوده كتيريلن اثاره خاتمه اولاق اوزره ، (ارسلان طاش) محله سنده تصادف ايتديكمز عربي العبارة برکتابه ده دائره راز معلومات اعطا ايدلم :

(فریزي ارسلان) لرندن برينه اضافته ياد ايدلمكده اولان مذکور ارمني محله سنده (علاءالدين تپه سنك شمال شرقی جهتلرنده در) کوريلن بو كتابه ده : (بوجامی غيات الدين كيخسرو اولك زمان حكومتده جمال الدين اسحق پايدرمشدر) عباره لری و چارچيوه سنك

اطرافنده دخي (هجرتك ۶۰۷ نحی سنه سی صفرنده [م . اغستوس ۱۴۰ . قیدی اوقونيور . شوكتابه نك تاريخندن اكلالديغه كوره ، اوجام قونیه نك الكقيم مؤسسائندن بری در .

شوقدرکه موضوع بحث اولان بوجامعدين بوكون اثر بوقدر . احتمال كه ياييلماش . بعض استدلاله نظراً ، كيخسروك خبر و فاقی قونیه ده واصل اولديني هنكاهمه بو كتابه ايشلمش ، حاضر لائمش اوله جق . بوطاش برخانه نك ديوارنده قالمشدر .

— بوجمك تكمه سی —

بزده ، فرائض عبودیتی ایفا ایچون بر محل مخصوصه لزوم اوليوب هر يزه ادای فرائض ممکن اولديغه بناء استدلالی اماکن مقدسه انشاسی طرغه کيدلمش ايکن بر طاقم بلاد و امصارك ضبط و تاسيسی اوزرينه بعض قواعد مدنیه ده تاسيس اولمش بونك نتیجه سی اوله رق اماکن مقدسه و مباني عمومیه وجوده كتورلمش ایدی .

عثمانيلر اوائل حاللرنده عرب و عجم معمارلرينه مراجعت ايتدکلری حالده ممالك رومه يرلشدلکدن صكره روم معمارلریني استخدام ايلمشدر . شومراجيت حسیله ، روسه ياييلان اماکن غايه بواچ قومك اصول معماريلرندن متشكل بر مجموعه لطافت اولمشدر .

حال بونكه استانبولك فتحندن صكره يا تحت سلطنت سنیه ده وجوده كتوريلن مبانيك كاهنسي اياصوفيه معبد جسيمی نمونه اتخاذ ايدیلرک يايلمشدر . روسه جامه لری نه ادرنه ، نه ده استانبول مبانيسنه بکزرده . بونلر قسماً بيزانس قسماً سلجوقی طرزنده در . مسلمانلر بدياة مربع الشکل بنالرده عبادت ايدرلردی . دور فتوحات اسلاميه ده عربلر ، محشم ، قبولی مرمر ستونلره مزین معابد انشاسنه و عصر قديم معابد مزينه قبولی تقليده باشلاديلر . معابد اوزرلری قهبلره ستر و تزئين و برده آريجه صوگ جماعت محلی علاوه ايمك صورتيله تزينات و ريبيانه بر صورت ديكر و برديلر . شوخل بيزانس اصول معماريسنك تأثيری حله سندنلر . سلجوقيلر بديت ظهورلرنده جوامعی هب بو طرز ده ياپارلر ایدی . بونلر قهبلری باضيقي و اطرافنده بنجره سز ياپارلر ایدی . ايشته خداوندگار غازی وييلديرم بايزيد خان حضراتنك بنا كرده لری اولان جوامع بو طرز ده ياييلديني كي قونیه ده كي معابده بويله در .

غريبدرکه ، استانبولده بو طرز ده ياييلمش برجامع بيله بوقدر . استانبولك فتحندن صكره ، جوامع شريفه قسماً اياصوفيه ني تقليداً ياييلمغه باشلامش و ياخود (ژوسقین) زماننده كي معابدك طرز انشاسی نمونه اتخاذ اولمشدر بو طرز معماري اينه ، درونی ستونلره تزئين ايدلمش و ياخود ستونسز انشا اولمش مربع الشکل بيوك بردارته يله اطرافه متعدد بنجره لر اچيلمش برقه دن عبارت ایدی بويله ياييلان هجرت نبويه نك (۸۵۵) ميلادك (۱۴۵۴) سنه سندن صكره ياييلديني آشكاردر .

مناره لره كنجه : بونلر معبدك هانكي دورده ياييلديغه دلالت ايدر برعلامت اوله مزه اك اسكي مناره لر ، قرضا قاهره مناره لری ، قاعده لرندن علملرینه طوغری تدريجاً انجلمك اوزره ، مستطيل الشکل قه لردن عبارت اولديني كي ، جزايرده كي مناره لره ترتيباً ستر اوله رق بسيط صورتده ياييلمش درت كوشه قه لردر . اسطواني الشکل ظريف مناره لر كورمك ايچون ممالك شريفه ني ، بالخاصه درسعاتی زيارت ايتلی .

بعض مدققلرک روايتلرينه كوره ، ممالك شاهانه ده بوقيل مناره لری عجم معمارلری احداث ايتملر ، آنلرده هندستانده كي مناره لری تقليد ايلمشدر . حتی بواصوله مناره لر انشا ايدن محمود غزنوی ايمش .

سياح لر ، تبریزده كوردکلری مناره لرك طرز انشاسننده كي لطافتی ، باخصوص در و ديوارنده كي چينيلرک لطافتی توصيف ايمكله بتيه ميورلر . عثمانيلر ايران قديم اصولنده بعض مباني و كاشانه لره يايلمشدر . يالکيز طرسوس ايله اطنه شهرلرنده بولنان جوامع مناره لری قاهره مناره لری كيدر .

تكرار ، مبانیده قطع ناقص شكلنده كمرلر ياييويوب نصف دائره رسمنده كمرلر احداث ايتملشدر .

جستمكان سلطان محمود خان ثاني حضرتلرينك هنكام سلطنتلرنده تاسيس ايديلن جوامع و مساجد شريفه دن قبه سز اوله رق ياييلانلرک شكليله سقف صاخاقلرينك طرز تزئين و منارلرک غایت نارين ، مطبوع الاندام و قطرلری تدريجاً طارلاشمق اوزره اسطوانه كي و اكثراً عمودی اوله رق ديملی اولسی و مناره شرفه لرينك الت طرفلرينك يابراق رسمنده مزينات ايله ترتیبی دور مذکورك مخصوصات معماريه سندندر .

مبانيك طرز انشالرنده بوكی قواعد و اصوله رعایت ايدلسه ، هانكي دورده ياييلدقلري تعين ايمك واردرلرنده برنسبت ترقی و ياخود تدنی بولمق قولای اولور .

— قونیه نك سلجوقيلر زمانندن قلعه ، فقط پك چوق یری محو و خراب اولمش برده قلعه سی واردر ، جامع کبير ايله تبه ، علاءالدين قصری بوقله داخلنده در .

هجرت نبويه نك (۶۱۸) ساله مصادف ، علاءالدين كيقباد اولك هنكام حكومتده انشا ايديلن بوسورمتين و خصن رصين مرور زمان ايله خراب اولمش و خراب اوليان یرلری ده سوكوله رك طاشلری صكره دن ياييلن مبانیده قوللانلمشدر . بونك پك چوق یرلری يقين و قتلره قدر باقي اولان زندانك طاشلرينی طمعيه تخريب ايدلمشدر ، بو سورك اطرافی اولزمانلر حس ايديلن لزوم واحتياطه بناء درين بر خدقله جوريلمش ایدی . بو خندق زمانزده طولمق اوزدردر .

اسکی مورخلرک بيان و افاده لرينه نظراً ، بوسور متينك يکديكرندن قرق قدم فاصله ايله درت كوشه لی (۱۰۸) عدد قلعه سی وارمش . بهر قلعه نك جبهه سی اون ، قاينانگی سكرز متره اولوب ، جبهه سی یدی سكرز متره ارتقا عنده اوست طرفی سيوری قبه (ogive) شكلنده بيوك بر چارچيوه ايله مزین بولنورمش . بو طرز تزئين حالا علاءالدين جامع شريفك جبهه لرنده كوريلور . مذکور چارچيوه نك ايجروسنده كتابه لر واردر .

مابعدی وار

مدیر مسئول : محمد طاهر